

Nya Meddelanden från STRINDBERGSÄLLSKAPET

Nummer 60

December 2017

Kära Strindbergvänner!

Jag är mycket stolt över att få skriva denna min första hälsning som ordförande för Sällskapet och därmed ta plats bland en imponerande rad föregångare: Gunnar Ollén, Torsten Eklund, Gunnar Brandell, Karl-Åke Kärnell, Bengt Landgren, Ture Rangström och Björn Meidal. Slutligen också Katarina Ek-Nilsson som avtackades i våras efter sin långa tid som ordförande allt sedan 2008, och bland annat gjorde en stor insats under minnesåret 2012.

Ordförandeskapets betydelse är ändå helt och hållet beroende av er – alla Strindbergsvänner – och ert intresse för vår mest kända författare. Desto roligare är det att märka att verksamheterna kring August Strindbergs liv och verk sjuder och bubblar för fullt. I våras efterträdde Anna Petterson Ture Rangström som chef på Strindbergs Intima teater. En i det närmaste omöjlig uppgift som hon har hanterat suveränt och som har redan lett till en mängd spännande projekt och föreställningar. Vi planerar att Anna Petterson själv ska få presentera sina idéer och planer för er på teatern nu i december.

Lina Gatte Redin försätter sin framgångsrika ledning av museet och på andra sidan nyår väntar en lovande nyöppning med vackra förbättringar efter det besvärliga stambytet som har hållit museet stängt. Se fram emot födelsedagsfirandet den 22 januari!

I våras gick också den tjugonde Strindbergskonferensen av stapeln i Krakow, Polen. Mycket välarrangerad av Jan Balbierz i fantastiska lokaler i den gamla välbevarade staden, med mängder av intressanta föredrag som visar att Strindberg fortfarande inspirerar och provocerar i det pågående samtalet om konst och litteratur. Likaså fanns Sällskapet på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg, en närvaro som förhoppningsvis bidragit till kampen för det öppna samtalet som ju är viktigare än någonsin och som Strindberg mer än de flesta representerar.

Dessutom – årets kanske roligaste enskilda händelse – har varit invigningen av Place August Strindberg i Paris! Efter en envis kamp av journalisten Guy de Faramond (mångårig korrespondent för *Le Monde* i Sverige) har slutligen Strindberg fått en öppen plats uppkallad efter sig, prydd med en byst av Carl Eldh, strax bakom kyrkan Saint Sulpice!

Om det och mycket annat kan ni läsa i detta nummer av *Nya meddelanden*.

Men vi *behöver fler medlemmar!* Tyvärr är ekonomin knackig, och för att framför allt vår vackra och viktiga årsbok *Strindbergiana* ska överleva behövs fler rekryteras. Så tipsa en vän eller ge bort ett medlemskap i julklapp! – Det måste väl vara den bästa presenten någon kan önska sig?

Varma hälsningar i vintermörkret

David Gedin

FÖR SÄLLSKAPETS MEDLEMMAR!

JULGLÖGG PÅ STRINDBERGS INTIMA TEATER DEN 5 DECEMBER

Strindbergssällskapets medlemmar inbjuds att gästa
Strindbergs Intima Teaters Vänners julglögg tisdagen
den 5 december, kl. 18.00, Barnhusgatan 20, Stockholm!

Program

Professor emeritus Olle Josephson talar om Strindberg och
språket.

Teaterchef Anna Pettersson presenterar
sin vision och sina planer för teatern.

O.S.A snarast!

till Kristina Adolphson

tel: 070-294 37 71

mail: kristina_m_adolphson@hotmail.com

Vinter - vår 2018

UTSTÄLLNINGAR

Strindbergs hem

Strindberg i centrum

Anna Henriksson - Jag tar vid här öppnar 20/1

MEDLEMSAKTIVITET

22/1 Firande av Strindbergs födelsedag

FÖREDRAG

Lördagar kl. 16. 70 kr. för medlemmar (ord. 90 kr.)

17/2 Stefan Bohman m.fl. - *Rekonstruktion och autenticitet i Strindbergs hem*

17/3 Sylvain Briens – *Snillels smältdegel. Källor till Strindbergs kreativitet*

14/4 Jenny Öqvist – *Hur lät stockholmskan på Strindbergs tid?*

5/5 Stadsvandring med intendent Camilla Larsson - *I Strindbergs fotspår*

12/5 Arne Florin - *Om läsningens konst i Inferno*

KULTURNATTEN

21/4 Öppet 18-24 med fri entré

VISNINGAR

Guidade visningar av August Strindbergs hem torsdag - söndag kl 13.

Konstnären Anna Henriksson visar utställningen *Jag tar vid här* 27/1 och 24/2 kl. 13:30.

SHOP

Litteratur av och om Strindberg, läs- och skrivrelaterade souvenirer.

ÖPPETTIDER

Tisdag – söndag 12-16 (juli – 19 augusti 10-16). Stängt 30/3, 1/5, 6/6.

ENTRÉ

Vuxna 75 kr, stud/pens/arbetslösa 50 kr. Medlemmar i Strindbergssällskapet samt barn och ungdom t o m 19 år gratis.

Drottninggatan 85 08-441 91 70 www.strindbergsmuseet.se

BOKA VÅREN 2018!

PÅ STRINDBERGSMUSEET

Den 22 januari

Fira Strindbergs födelsedag med att se hans lägenhet

– nu ännu mer förbättrad! Och museets nya basutställning.

Mat & dryck till självkostnadspris!

Tema *Inferno*

Den 10 februari, kl. 16.00 (OBS preliminärt klockslag).

Anna Pettersson & Siri Hammari berättar om sin bearbetning av *Inferno* för barn

Den 12 maj kl. 16.00.

Arne Florin: "Om läsningens konst i *Inferno*"

Den 14 maj. Årsmöte.

Med bland annat:

Utdelning av Strindbergspriset!

Anna Cavallin talar utifrån sin doktorsavhandling,

Hushållspolitik. – Konsumtion, kön och uppfostran i August Strindbergs Giftas

– Kontrollera programmen för eventuella ändringar på

hemsidan: <http://auguststrindberg.se/aktiviteter.htm>

eller på Facebook:

<https://www.facebook.com/strindbergssallskapet/?ref=bookmarks>

Nyöppning av Strindbergsmuseet januari 2018

I januari 2017 påbörjades en omfattande stamreovering i Blå Tornet. Stammarna i huset var i stor utsträckning inte bytta sedan huset byggdes 1907. Ett nödvändigt och stort arbete.

Projektet har skett i etapper och i somras stängdes museet helt för besökare. Men verksamheten har ändå varit i full gång! Under hösten visas museets tre målningar *Svartsjukans natt*, *Den grönskande ön* och *Strandbild* på Sven-Harrys konstmuseum och vi har pågående pedagogisk verksamhet ute i länets skolor. Ny logotyp har arbetats fram och ny hemsida är under framtagning. Och ny grafisk profil kommer att lanseras inför öppningen.

Återinvigningen sker i anslutning till Strindbergs födelsedag den 22 januari. Vi öppnar med uppfräschade lokaler, en förnyad basutställning och med utställningen *Jag tar vid här* av Anna Henriksson.

Rekonstruktion av Strindbergs bostad – känn närvaron!

I skrivande stund pågår ett stort antikvariskt reoveringsarbete på museet. I och med stamreoveringen har vi nu en möjlighet att rekonstruera/återskapa Strindbergs bostad som den ursprungligen såg ut under åren 1908-1912. En ordentlig research har genomförts av museets intendent Camilla Larsson och Erik Höök. De har gått igenom arkivmaterial och originalfotografier och samtalat med experter – inte minst Göran Söderström som var med när museet öppnades 1973.

Vår ambition är att reovera pietetsfullt och i möjligaste mån återskapa enligt originalet; först och främst tas kopior av tapeter fram som är så nära originalen som möjligt samt snickerierna målas i den nyans som Strindberg hade med linoljefärg. Vi tar nu bort gammal plastfärg från 70-talet, lagar taken, rengör golven och målar om fönster och element. - Allt enligt antikvariska rekommendationer.

När vi öppnar kommer vi kunna presentera en ny bild av August Strindbergs liv och hem i Blå Tornet; ge våra besökare en större upplevelse, en mer autentisk bild, ökad förståelse och intellektuell upplevelse.

Väl mött i Strindbergs hem och museum – kom och känn närvaron!

Lina Gatte, museichef

Rapport från Bokmässan 2017

Årets Bok- och Biblioteksmässa i Göteborg kom i hög utsträckning att präglas av händelser utanför mässan.

Högerpopulistiska nättidningen *Nya Tidens* medverkan ledde till alternativmässor och författaravhopp och nynazistiska Nordiska motståndsrörelsens demonstration på lördagen utanför mässområdet skrämde bort många besökare.

Det lät i en del rapportering som om det nästan var tomt på mässgolvet den dagen. Det är en sanning med modifikation. Det kom trots allt omkring 20 000 besökare, men det brukar vara 10 000 fler. Totalt räknade arrangörerna in 77 000 besökare. I fjol var det 96 000.

Nya Tidens medverkan var också ämnet för en diskussion på De litterära sällskapens scen mellan David Gedin från Strindbergssällskapet och DELS ordförande Birgitta Wistrand. Bakgrunden till diskussionen var ett uttalande som Strindbergssällskapet styrelse gjort (finns på hemsidan) med anledning av förintelsetvivel och hot mot fri opinionsbildning som funnits med i tidningens åsiktsbagage.

Båda var givetvis främmande för de åsikter och metoder som *Nya Tidens* medarbetare står för. Wistrand menade dock att det var möjligt att resonera med dem, vilket David Gedin ställde sig mycket tvekande till.

Vad finns annars för intryck att förmedla från vår monter som vi för övrigt även i år under samlingsnamnet Stockholmsförfattarna delar med Söderbergssällskapet och jubilerande Fogelströmsällskapet? Jo att försäljningen gick riktigt bra. Den fick ett lyft när vi fick tillgång till Göran Söderströms nyutgåva av Strindbergs måleri och även de kvarvarande exemplaren av Nationalutgåvan drog in pengar. En entusiast köpte tio volymer – sådant ger klirr i kassan. Även det antikvariska finner på mässan sin publik.

De ungdomar som passerar montern, och de är ganska många, vill ofta ha lästips. Och det är väl inte minst därför vi deltar i mässan.

Men allra mest aktivitet vid bordet blir det på söndagen då vi skänker bort ett antal volymer av Strindbergs brev (det finns väldigt många kvar i förrådet i Årsta). Då skickar vi också med inbetalningsblanketten till sällskapet och broschyren för ett framtida besök på Strindbergsmuseet.

Och några nya medlemmar blev det i år också.

Ett annat sätt att sprida kunskap om ett stort författarskap är att medverka på De litterära sällskapens scen. I år framträdde Kristina Adolphson och Katarina Ek-Nilsson där. Med en liten blinkning till årets tema, bildning, talade de om Strindbergs arbete på KB (Kungliga biblioteket).

Nytt för i år var att även litterära sällskap som inte ställde ut på mässan fick medverka på DELS-scenen. Trevligt med nya röster, men det medförde att vi som har en monter och betalar en avsevärt högre avgift får färre tider på scenen. Nyordningen bör nog diskuteras.

Planeringen för nästa års bokmessa är redan i full gång. Mobilisering mot rasism och intolerans är ett tema.

Det förefaller välbehövligt.

Lars Nilsson

På nästa sida: Vår delade monter: Susanne Ödmark och Kent Josefsson från Fogelströmsällskapet, Nils Sjöstrand, Söderbergssällskapet och Lars Nilsson och Katarina Ek-Nilsson, Strindbergssällskapet.

Strindbergssällskapet och *Nya Tider* på B&B

Det har knappast undgått någon att det var en livlig diskussion kring tidningen *Nya Tiders* medverkan på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg. En mängd kulturpersoner ifrågasatte att man skulle delta på samma mässa som den högerextrema tidningen, många tackade också nej eller drog sig ur. Sällskapets styrelse diskuterade likaså vår närvaro, men beslöt av flera skäl att någon bojkott inte var aktuell, utan offentliggjorde istället ett uttalande, som vi skickade ut till medierna och publicerade på vår hemsida och på Facebook:

ETT VIKTIGT MEDDELANDE FRÅN STRINDBERGSSÄLLSKAPET.

August Strindberg deltog ständigt i samhällsdiskussionen, med energi och debattglädje. Hans åsikter var oftast kontroversiella, ibland insiktsfulla, ibland fördomsfulla. Men vad han alltid hyllade var en öppen debatt, mot hycklandet, lögnerna, förtigandet. För det satte han gång på gång sin ställning och sitt rykte på spel.

Som ett litterärt sällskap ägnat åt August Strindbergs gärning kan vår uppgift inte enbart vara att hålla hans författarskap levande, utan vi måste också kämpa för det öppna samtal som var hans livsluft och som är litteraturens och kulturens förutsättning. Därför har styrelsen beslutat att göra följande uttalande.

Med anledning av *Nya Tiders* medverkan på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg 2017 vill Strindbergssällskapet styrelse göra följande uttalande

Strindbergssällskapet grundades 1945 efter en tid av hat och förtryck för att värna om minnet och verken av Sveriges kanske mest frispråkiga och kontroversiella författare, som också själv ställdes inför rätta för sina texter. I hans anda och till hans minne anser vi att alla röster ska kunna höras i offentligheten. Detta förutsätter respekt för yttrandefriheten och att ingen utsätts för hot eller

trakasserier av det slag som *Nya Tidens* vice chefredaktör Sanna Hill medverkat till genom aktionsgruppen Megafonerna. Vi tar starkt avstånd från denna taktik, och vi kräver att *Nya Tider* också uttalar sitt avståndstagande från Megafonerna liksom alla sådana försök att begränsa den kritiska journalistiken och det offentliga samtalet.

Därtill menar vi att *Nya Tidens* chefredaktör Vávra Suk som debattör och opinionsskapare, efter hans undvikande svar till *SvT Kulturnyheter* i juni detta år, har en skyldighet att öppet redogöra för om han förnekar att Förintelsen - det medvetna, systematiska försöket att mörda alla judar, liksom Porajmos, motsvarande försök att utrota romerna - har ägt rum.

Å Strindbergssällskapets styrelses vägnar

David Gedin, ordförande

Vi hade ursprungligen hoppats att få med oss andra litterära sällskap på en motsvarande skrivelse och/eller styrelsen för paraplyorganisationen DELS (De litterära sällskapen i Sverige). Detta eftersom vi menar att vi som litterärt sällskap inte bara ska hålla ett författarskap levande, utan också de ideal som detta står för. – Självt tror jag till exempel att Strindberg skulle blivit besviken om det sällskap som fylkats kring hans författargärning hade betraktat hans ställningstagande för en öppen, uttrycksfull debatt som uteslutande höra historien till, utan bäring på vår tid.

Tyvärr fick vi inte medhåll. Birgitta Wistrand, DELS ordförande, motiverade deras avböjande med att man inte borde peka ut enskilda individer, men bjöd istället generöst in till en längre diskussion om frågan på DELS scen under lördagsförmiddagen.

Under den argumenterade jag för att det viktiga för oss i Sällskapet – som representanter för konst och kultur – inte var att motsätta oss *Nya Tidens* närvaro på en mäsas tema yttrandefrihet. Att de skulle närvara var visserligen långt ifrån självklart, men frågan borde bli föremål för fortsatt diskussion. *Men* det vi aldrig kan kompromissa om är när människor *missbrukar yttrandefriheten* för att *skrämja eller mobba sina meningsmotståndare till tystnad*. Inte heller när de smyger med sina åsikter om de historiska fakta som i vårt samhälle utgör själva grunden för en fri och öppen debatt.

David Gedin

Repertoaren våren 2018 på Strindbergs Intima Teater

Inferno mellan tre och fem

handlar om en ung kvinna som blir fast i drogmissbruk och som kämpar för att hitta en väg ut ur beroendet. Skådespelerskan Anja Paulsson har, tillsammans med Anna Pettersson, arbetat fram en poetisk, våldsam och mycket gripande föreställning som innehåller både realistiska

nutidsreflektioner och fiktion. Genom filmklipp, rörelse och text gestaltar hon en ung kvinnas kamp för att få tillhöra ett samhälle som om och om igen stöter bort henne. Huvudpersonen, som arbetar som DJ på nattklubbar dras in i en verklighet som går snabbare och snabbare och till slut klarar hon inte att stanna upp det flöde hon dras med i.

I *Inferno mellan tre och fem* framställer Anja Paulsson med sin klarögda, varma blick berättelsen om en ung människas utsatta situation och publiken får följa en av dessa unga personer som faller mellan samhällets olika skyddsnät.

Av och med: Anja Paulsson.

Regi: Anja Paulsson och Anna Pettersson.

Åldersgrupp: från 13 år.

Längd: ca 60 minuter.

Föreställningen kan spelas både på scener och i klassrum.

En dåres försvarstal

Anna Wallander gör ett monodrama av Strindbergs berömda självbiografiska roman tillsammans med ett konstnärligt team som arbetar med nya, spännande tekniska lösningar för scen.

Pelikanen

Ett samarbete mellan Strindbergs Intima Teater och Östgötateatern. Pelikanen av August Strindberg är en text om kvävande relationer och psykologiska spel inom en familjs slutna väggar. I en matriarkal miljö varvas komik med fängslande dramatik och oväntade värderingar. I en glittrande inramning iscensätts förtätade stämningar och sociala maktutövanden. Ett dramatiskt avslöjande blottlägger sprickorna i familjefundamentet. Skådespelarnas gestaltning förstärks av musikaliska och visuella inslag.

Regi och bearbetning: Anna Pettersson

Scenografi och kostym: Julia Hertsovits

Videodesign: Max Marklund

Ljusdesign: Max Mitle

Ljuddesign: Gustave Lund

Skådespelare: Stina von Sydow, Ann-Sofie Andersson Kern, William Wahlstedt

Bravo

Ett gästspel från Uppsala Stadsteater. *Bravo* är en hyllning till Edith Piaf, en föreställning fylld av livemusik och poesi som målar upp porträttet av en kvinna som aldrig slutade älska och aldrig slutade sjunga vad som än hände.

Medverkande: Elisabeth Wernesjö

Text och regi: Eugenia Gorelik

Dom ska hitta oss tillsammans

Ett gästspel om Ulla Billqvist av teatergruppen *Don och Donna*.

Manus och regi: Felicia Ohly

Medverkande: Linn Mildehav och Paula Sundberg

Producent: Maja Alasalmi

Scenografi och kostym: Emilia Bongilaj

Ljus: Amanda Lebert Efvelin

"Dom ska hitta oss tillsammans. Ja jävlar jävlar jävlar vad dom ska hitta oss tillsammans. När de öppnar dörren ska passionen slå dom i ansiktet med lukten av förruttnelse. Vi kommer ligga i en kärleksomfamning, nära nära, hopkrupna i varandras armar, stela som två förtorkade fjärilslarver, nära som två tvillingfoster som dött i mammas mage. Här ligger inga väninnor, inga förtroliga kvinnor som älskar att tjittjatta om sina män. Överhuvudtaget inga män. Bara hon och jag."

Lördagen den 6 juli 1946 tog *Ulla Billquist* livet av sig. Hon var då en av Sveriges största sångerskor, men trots det fick hennes självmord nästan ingen uppmärksamhet alls. När Ulla återfanns död på köksgolvet i sin lägenhet fanns också en kudde intill hennes kropp. *Dom ska hitta oss tillsammans* är berättelsen om kvinnan som gick därifrån. En kärlekshistoria om självmord, tvivel och rätten att finnas till.

Anna Pettersson

Den solenna invigningen av Place August Strindberg i Paris

Den minnesvärda dagen 6 november började med frukost på Svenska institutet. Lina Gatte, David Gedin, Göran Söderström och Kristina Adolphson från Strindbergssällskapets styrelse var där bland många andra. Efter kaffet blev det rundvandring i den vackra, nyligen renoverade byggnaden från 1500-talet med institutets chef Mats Widbom och biträdande chefen Maria Riedelberg-Lemoine.

Med buss åkte vi sedan till Saint-Sulpicekyrkan på vänstra stranden, som Strindberg ofta besökte under sin Infernotid. Intill kyrkans kor ligger den nya Place August Strindberg som skulle invigas. Många, många hade samlats på platsen, bland annat förre stats- och utrikesministern Carl Bildt. Där var förstås översättaren Jacques Robnard (bild på sid 11 t.v.) och journalisten och sverigevännen Guy de Faramond (bild på sid 11 t.h.) som varit initiativtagare och drivit projektet att förverkliga Place August Strindberg. Karl Otto Bonnier var där, som tillsammans med Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur och Svenska Akademien gemensamt finansierat ett nytt exemplar av den kända bysten från 1905. Akademien representerades av Per Wästberg och Eldhmuseet av bland annat ordföranden Mats Hellström. Svenska ambassaden i Paris har initierat porträttskulpturen och Carl Eldhs ateljé i Stockholm har varit huvudsamarbetspartner. För gjutningen svarade Herman Bergmans Konstgjuteri i Stockholm. Tal hölls av kulturminister Alice Bah Kuhnke och Sveriges ambassadör Veronika Wand-Danielsson och Paris biträdande

borgmästare Veronique Levieux innan täckelset föll från skylten på kyrkväggen och från strindbergsbysten.

Efter invigningen bjöds vi på trevlig buffélunch på Svenska ambassaden. Där hölls också tal av värdinnan Veronika Wand-Danielsson, Lina Gatte för Strindbergsmuseet, Isabella Nilsson, ständig sekreterare i Konstakademien i Stockholm, museichefen för Carl Eldhs Ateljé Åsa Cavalli-Björkman och vår egen ordförande David Gedin.

Sedan bar det av till en mycket innehållsrik Anders Zorn-utställning på Petit Palais, som enskilt för oss visades av museichefen och Nationalmuseums ansvarige intendent. Så fina porträtt och så makalöst skickligt målade vattenytor!

Efter det hann vi med en kaffe eller ett glas vin innan det var dags för en kväll på Théâtre de l'Odéon. Där läste skådespelarna Anne Sée och Xavier de Guillebon stycken ur Strindbergs brev och andra texter på franska och svenska, i urval och introduktion av översättaren och strindbergskännaren Elena Balzamo. Här hölls också fina tal av Alice Bah Kuhnke, som berättade vad Strindberg betytt i hennes liv, chefen för Svenska institutet, Mats Widbom och teaterchefen Stephan Braunschweig. Efteråt minglade sällskapet livligt med vin och tilltugg. En mycket lyckad heldag!

Kristina Adolphson och Göran Söderström

Kulturministern, Karl Otto Bonnier, Per Wästberg med flera vid invigningen.

Lysande, bildande! Strindbergs måleri i ny översedd utgåva

Basala för kunskapen om och förståelsen av August Strindbergs konst har Strindbergs Måleri av Torsten Måtte Schmidt och Göran Söderström, Allhems förlag 1972 och Söderströms avhandling Strindberg och bildkonsten, Forum 1972, ny upplaga 1990.

När nu Göran Söderström, auktoriteten på Strindbergs konst, utkommer med en ny, vacker, ordentligt reviderad utgåva i folioformat på 479 sidor, rikt illustrerad på Bokförlaget Langenskiöld, 2017, cirkapris 415 kr, fylls ett stort behov efter den tidigare basala boken som utgavs för 45 år sedan.

Stommen i nyutgåvan är såsom den tidigare och Strindbergs konst genomgås först kronologiskt med koppling till biografien och Strindbergs livshållningar. Sedan följer ett avsnitt som beskriver hans läromästare, där särskilt informationen om ölandsmålaren, förebilden till Sellén i Röda rummet, Per Ekström, öppnar perspektiven på konstnären August Strindberg som lämnar realismen och blir alltmer fångad av materialet i förhållande till motivet. Söderström avslutar genomgången, fortfarande med bas i sin doktorsavhandling Strindberg och bildkonsten, 1972 med en noggrann genomgång av motiv och teknik i måleri, fotografi, skulptur och tecknande.

Fakta är översedda, forskningsresultat och nya rön är inarbetade, vilket syns i notförteckningen. Boken avslutas med en inventering av ”Utställningar efter Strindbergs död” och en mycket diger verkskatalog med nummerreferenser till framställningen, där konstverkens olika ägande och utställande har uppdaterats.

Liksom i den tidigare utgåvan återfinns även här Strindbergs berömda essä från 1894 ”Nya konstriktningar! Eller slumpen i det konstnärliga skapandet” såväl på svenska som franska följt av den franska faksimilen med Strindbergs vackra, flytande piktur.

Förutom uppdateringen av fakta är den stora skillnaden här att Göran Söderström uteslutit avsnittet "Röster om Strindberg" som konstnär och den nu förbättrade bildkvaliteten med utsökta färgtryck (ofta nytagna) på snart sagt varje sida.

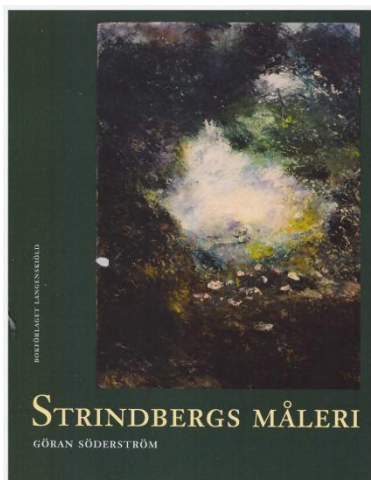
Göran Söderström har också arbetat in nationalutgivningen av August Strindbergs Samlade Verk i nyutgåvan och även nyöversatt vissa texter. Fotografin beskrivs mer utförligt i denna nya utgåva, vilket ger relief åt måleri osv. utifrån Strindbergs vilja att beskära, komponera, regissera fotograferandet.

Boken visar klart hur Strindberg kunde hålla konst och litteratur isär, konsten har sin egen utveckling och egentligen blir det mest i avsnittet som bokillustratör, där vi ser hur Strindberg i sina manuskript eller för den delen också i scenanvisningar använder bilden – med sitt unika bildminne – för att skänka karaktär åt böckerna.

Jag har parallellläst båda utgåvorna – och även den äldre från 1972 har fortfarande stora kvaliteter -, men vad gäller denna bok "Strindbergs måleri" vill jag bara säga att den handlar om hela bildskapandet, inte blott måleriet, som titeln antyder.

Boken förtjänar stor uppmärksamhet och säger mig tydligt att estetik är viktigt och tjänar syftet. Boken är kort och gott lysande, vacker och bildande!

Tryggve Lundh

Omslaget till Göran Söderströms nya bok.

Strindbergsdagar i Krakow

I början av juni samlades ett sextiototal Strindbergsforskare, plus ett antal studenter, i vackra Krakow för att under några dagar föreläsa om och diskutera August Strindbergs författarskap inom temat *Strindberg och västerländsk kanon (Strindberg and the Western Canon)*.

Konferensen ägde rum på Jagiellonian University (Uniwersytet Jagiellonski w Krakowie), vars avdelning för svenska språket och litteraturen arrangerade det hela i samarbete med Strindbergssällskapet.

Konferensens tema är generöst och kan tolkas utifrån många olika perspektiv, vilket också märktes på de många intressanta inläggen, varav en del på svenska, andra på engelska. Strindbergsforskningen är internationell, och forskare från en rad olika länder hade mött upp, från USA, Tyskland, Italien, Litauen, Frankrike, Mexiko, men majoriteten av deltagarna var av naturliga skäl från Sverige och Polen.

Konferensen invigdes i den pampiga aulan av universitetets vice rektor, dekanus, Sveriges ambassadör Inga Eriksson Fogh och vår egen ordförande David Gedin. Därefter inleddes själva konferensen med en mycket intressant keynote-föreläsning av Anders Olsson (från Stockholms universitet och Svenska Akademien) om hans reflektioner kring August Strindberg och västerländsk kanon.

Sedan fick många blommor blomma i form av inlägg och diskussioner om de mest skilda sidor av Strindbergs författarskap, precis så som det ska vara på en forskarkonferens. Utrymmet i en kort rapport tillåter inte några längre och djupare analyser av innehållet, men några exempel:

The Occult Diary as Literary and Biographical Document: Scholarly and Ethical Considerations regarding a possible publication in English of August Strindberg's Occult Diary.

Inspiration med modifikation: August Strindbergs I havsbandet och Victor Hugos Havets arbetare.

Så här har två män älskat varann i historien, Viktor Rydbergs och August Strindbergs diskurser kring mellanmanlig intimitet.

Strindberg och operan, Musikaliska heterotopier och tonsatta mardrömmar. Strindberg as over Western Canon: Strindbergs dramaturgy and postcolonial identity in Lithuanian theatre.

"Han hade allt detta: driv, skärpa, mod, kraft och demon..." Halldór Laxness-en författarbana i Strindbergs efterföljd?

Idealism and Modernism. Understanding Strindberg in the Italian Literary System after World War II

"Klostret i Lhassa liknar dessa molnborgar" Öst möter väst i Ockulta dagboken.

Jag tror att dessa få exempel kan ge en bild av såväl av den innehållsmässiga bredd som av de nya perspektiv som präglade konferensen.

Några inlägg fäste jag mig personligen vid särskilt mycket. Moa Matthis från Konstfack i Stockholm höll en keynote-föreläsning, som efterföljdes av en intressant diskussion, under rubriken *A Trace of Africa. Framing Empire in Strindberg's The Roofing Ceremony*, i vilken hon framhöll att europeisk kultur överlag alltsedan 1500-talet inte kan förstås utan att den beaktas mot bakgrunden av kolonialism.

Befriande och mycket underhållande var det att ta del av Martin Hellströms berättelse om arbetet med *Ett Drömspel* med barn- och ungdomsgrupper. Martin har själv gjort en uppsättning tillsammans med en grupp tolvåringar. Tolvåringarna valde att avsluta pjäsen med ett rejält *fredagsmys*, ett av de mest intressanta uttrycken för nutida svensk folkkultur, och de underkände helt gudadotterns slutsats att "Det är synd om människorna", vilket de istället ville vända till "Det är mysigt för människorna".

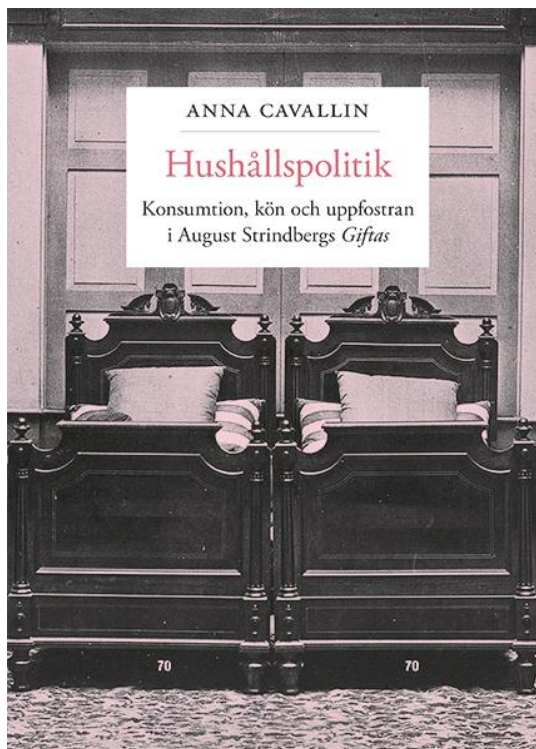
Konferensen fick stöd av Svenska Akademien, Kungliga Vitterhetsakademien, Svenska ambassaden i Warszawa, Mangga-museet och museet Cricoteca. Organisatör och lokal arrangör var Jan Balbierz, som också hade hjälp av några av sina doktorander.

Inramningen var den bästa, förutom ett underbart försommarväder, fina studiebesök och välsmakande måltider, det senare inte minst viktigt för helhetsintrycket av en konferens. Lägg därtill att miljön i ett av Europas äldsta universitet mitt i den gamla stadskärnan, det lärosäte där bland andra Kopernikus var verksam, var den mest inspirerande man kan tänka sig. Nu ska den här rapporten inte vara ett turistreportage, men låt mig bara få framföra att Krakow, som var ett nytt resmål för mig, är en stad jag kommer att återvända till.

Till slut, stort tack till den bäste av konferensarrangörer Jan Balbierz, för en synnerligen väl genomförd konferens!

Katarina Ek-Nilsson

Mat, möbler och makt i ny avhandling om Giftas.

Fredagen den 22 september disputerade Anna Cavallin på sin avhandling *Hushållspolitik. Konsumtion, kön och uppfostran i August Strindbergs "Giftas"*, vid Litteraturvetenskapliga institutionen på Stockholms universitet. Det har varit ett långt arbete - andra uppgifter har kommit i vägen. Inte minst har hon varit både styrelsemedlem i Sällskapet och en av redaktörerna för *Strindbergiana* under flera år!

När det mångåriga, ensamma avhandlingsarbetet av någon orsak drar ut på tiden blir det allt svårare att avsluta. Så det är en desto mer imponerande prestation och desto roligare att Anna Cavallin nu disputerat. Dessutom med en avhandling som fokuserar uteslutande på ett par av Strindbergs verk.

Studien är en uppmärksam läsning av novellerna i *Giftas*. Mindre som en kritik av äktenskapet, så som de oftast uppfattats genom historien, utan snarare som en noggrann kartläggning av de ekonomiska och ideologiska villkoren för ett borgerligt äktenskap, liksom som en handledning för dåtidens giftaslystna. Mat, möbler och makt gestaltar och styr i salonger och sängkammare.

Anna Cavallins avhandling är med andra ord ytterligare ett bevis på att Strindbergs texter fortfarande är viktiga och intressanta som utgångspunkt för vår förståelse av hans tid och dess värderingar, och utifrån det ett inlägg i dagens diskussioner kring kön och makt.

Opponent var Prof. Dr. Karin Hoff, från Georg-August-Universität i Göttingen, Tyskland, och disputationen blev ett långt, intressant samtal, innan betygsnämnden drog sig tillbaka för att återkomma med ett enhälligt godkännande!

David Gedin

Strindbergs inköp inför bröllopet med Harriet Bosse

Strindberg planerade själv till stor del möblering och inredning i lägenheten i det nybyggda huset vid Karlavägen 40 inför bröllopet med Harriet den 6 maj 1901. I femrumslägenheten, som hyrdes från den 1 april 1901, var hyran för våningen på fyra trappor 1 400 kr om året.

Här bodde det nygifta paret i endast två år. Harriet och Anne-Marie flyttade till Blidö sommaren 1903; i september flyttade de till en möblerad våning på Biblioteksgatan 30. Strindberg bodde själv kvar i huset till den 11 juli 1908, då han flyttade till Blå tornet på Drottninggatan 85.

Fakturor på Strindbergs inköp under april och maj 1901 finns till allra största delen bevarade på Kungliga Biblioteket. Av dessa framgår att hans inköp av möbler, heminredning och husgeråd uppgick till drygt 3 500 kr, i dagens penningvärde cirka 210 000 kr. De största möbelinköpen från möbelfirman Max Sachs Etablissement skedde den 10 april och uppgick till 1 575:55 kr efter avdrag av rabatten på 5 procent. Ett annat stort inköp skedde hos C.J. Johanssons möbelaffär – redan den 30 mars – och uppgick till 691 kr.

Som ett kuriosum kan nämnas att ett enda inköp skedde hos en än idag välkänd firma, nämligen Robert Ditzinger. Detta gjordes den 2 maj 1901 och avsåg 23 meter matta som kostade 1 kr och 70 öre per löpmeter. Ett annat inköp var en ekpendyl med 14 dagars gång och slag från A.U. Tornbergs Urfabrik och Urhandel. Den kostade 75 kr.

Hade Strindberg verkligen råd med allt detta? Ja, det verkar faktiskt som att svaret blir ja på den frågan. Under 1900 och 1901 fick han ersättningar för sina dramer av Gernandts förlag på sammanlagt närmare 10 000 kr. Under dessa år fick han även förskott för ensamrätten att uppföra Folkungasagan, Gustaf Adolf och Midsommar på 6 000 kr av Albert Ranft samt förskott för Samlade dramatiska arbeten med 6 000 kr av Hugo Geber.

Samtidigt fick han ersättning för uppförandet av Gustav Vasa med 450 kr från Svenska teatern i Stockholm samt 500 kr i förskott från Gernandts för en ny upplaga av Svenska öden och äventyr. Sammanlagt rör det sig alltså om runt 23 000 kr, dvs. nästan 1,4 miljoner kr i dagens penningvärde!

Strindbergs flytt till Karlavägen skedde den 1 och 2 maj 1901 enligt räkningarna från flyttfirman, Östermalms Nya Expressbyrå. Harriets flytt ska ha skett först den 6 maj på själva bröllopsdagen enligt fakturan.

Bröllopsmiddagen på Hasselbacken avåts efter åkturen i en hästdroska från A.E.T:s Hyrverk, en resa som kostade 5 kr. Räkningen för middagen finns emellertid inte bevarad på KB. Däremot finns det en räkning från Östermalms Nya Blomsterhandel på blommor för 21 kr och 25 öre; av dessa var 6 kr och 25 öre priset på Harriets brudbukett.

Inför bröllopet hade Strindberg ekiperat sig ordentligt. Under april och maj hade han köpt kläder och skor för sammanlagt 370 kr, motsvarande drygt 22 000 kr idag. Det avsåg bl.a. tre kostymer, en överrock, två broderade skjortor med manschettknappar, filthatt och handskar.

Jan Billgren

XVI VARIAS ANNONS- OCH SKÄMTAFDELNING.

A.-B. MAX SACHS Etablissement.
16, 18, 20 BRUNKEBERGSTORG 16, 18, 20.
STOCKHOLM.

Tillerkänd vid Allmänna Konst- och Industriutställningen i Stockholm 1897
»för utmärkt tapetserare- och snickeriarbete samt särdeles smakfull interiör»
1:sta priset, Guldmedalj.

Dekorering och **Möblering**

Största sortering af alla slags
**Möbler, Möbeltyger * Sängar, Sängkläder,
Mattor och Gardiner.**

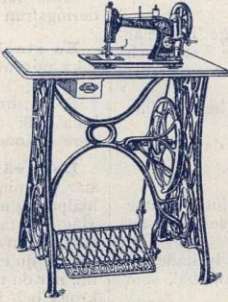
Egna Snickeriverkstäder och Mekanisk Möbelfabrik.
Egna Dekorations- & Stoppningsateljéer.

Guldmedalj vid Parisutställningen 1900.

Köp svenskt fabrikat!

Husqvarna Symaskiner

för familjer och handtverkare

äro lättgående,
hållbara,
eleganta,

säljas under betryggande garanti.

OBS! ENDA Symaskinsfabrik i Sverige.
Priskurant gratis och franco.

Husqvarna Vapenfabriks Aktiebolag,
Husqvarna.

Annons från AB Max Sachs Etablissement, där Strindberg köpte de flesta möblerna när han inredde den nya lägenheten för sig och Harriet Bosse i april 1901.

**Böcker på museet ring 08-411 53 54 eller
maila ingela@strindbergsmuseet.se**

Söderström Göran

Strindbergs måleri

2017. 478 sid. Inb. 425 kr. Boken väger 2601 gr

Nationalupplagan - Strindberg August

Upplagan är slut på förlaget men vi har en del böcker kvar
fortfarande, några av böckerna finns det bara ett ex av. Andra
finns det 2-3 ex av. Men nr 1, 9, 10, 11, 17, 24, 32, 39 och nr
44 finns det fler än 5 av.

2. I vårbrytningen

1981. 231 sid. 200 kr

3. Ungdomsdramer II

1991. 274 sid. 245 kr

4. Ungdomsjournalistik

1991. 625 sid. 315 kr

5. Mäster Olof

1994. 606 sid. 320 kr

8. Gamla Stockholm

2007. 252 sid. 270 kr

9. Svenska folket I

2001. 493 sid. 325 kr

10. Svenska folket II

2002. 669 sid. 315 kr

11. Tidiga 80-talsdramer

2002. 480 sid. 320 kr

12. Det nya riket

1983. 169 sid. 240 kr

14. Svenska öden & äventyr II

1990. 471 sid. 285 kr

15. Dikter på vers och prosa

1995. 582 sid. 320 kr

16. Giftas

1982. 393 sid. 260 kr

17. Likt och olik I-II

2003. 543 sid. 330 kr

20. Tjänstekvinnans son I-II

1989. 470 sid. 270 kr

24. Hemsöborna

2012. 240 sid. 295 kr

26. Skärkarlsliv

1984. 219 sid. 235 kr

28. Kamrater/Marodörer

1988. 299 sid. 235 kr

29. Vivisektioner

1985. 363 sid. 250 kr

31. I havsbandet

1982. 214 sid. 200 kr

32. Folk-komedin Hemsöborna/ Himmelrykets nycklar
1985. 306 sid. 250 kr

33. Nio enaktare

1984. 392 sid. 260 kr

39. Till Damaskus I-III

1991. 506 sid. 295 kr

40. Vid högre rätt

1983. 284 sid. 230 kr

41. Folkungasagan/Gustav Vasa/Erik XIV

1992. 583 sid. 315 kr

42. Gustav Adolf

1998. 598 sid. 310 kr

43. Midsommar/Kaspers fettisdag/Påsk

1992. 418 sid. 275 kr

44. Dödsdansen I-II

1988. 263 sid. 240 kr

47. Karl XII/Engelbrekt

1993. 316 sid. 270 kr

48. Kristina/Gustav III

1988. 316 sid. 250 kr

49. Näktergalen i Wittenberg

1988. 205 sid. 195 kr

50. Klostret/Fagervik och Skamsund

1994. 371 sid. 270 kr

51. Ordalek och småkonst

1989. 360 sid. 250 kr

54. Historiska miniatyrer

1997. 410 sid. 280 kr

55. Taklagsöl / Syndabocken

1994. 202 sid. 240 kr

56. Nya svenska öden

1998. 434 sid. 310 kr

61. Siste riddaren/Riksföreståndaren/Bjälbojarlen

1988. 428 sid. 290 kr

63. Den världshistoriska trilogin

1996. 469 sid. 300 kr

64. Teater och Intima teatern

1999. 565 sid. 285 kr

65. En blå bok I

1997. 668 sid. 285 kr

68. Tal till svenska nationen

1988. 443 sid. 280 kr

72. Register

2013. 300 sid. 360 kr

STRINDBERGSSÄLLSKAPET

Ordförande: David Gedin, John Lodéns väg 17, 131 41 Nacka, tel.: 073-722 97 26, e-post: strindbergssallskapet@auguststrindberg.se

Skattmästare: Lars Bergquist, e-post: lars.bergquist@telia.com

Medlemssekreterare: Ingela Lundahl, telefon: 08-4115354, e-post: ingela@strindbergsmuseet.se

Redaktör för hemsidan: David Gedin, e-post: red@auguststrindberg.se

Redaktionskommitté Nya Meddelanden: Sigrid Eklund, Jan Billgren, Malin Grände.

Vill du höra av dig till redaktionen för *Nya Meddelanden*? Mejla till Sigrid:

sigrideklund@hotmail.com

STYRELSE

David Gedin, ordförande
Göran Söderström, vice ordförande
Kristina Adolphson
Lars Bergquist, skattmästare
Jan Billgren, sekreterare
Cecilia Carlander red. *Strindbergiana*
Sigrid Eklund red. *Nya Meddelanden*
Lina Gatte
Malin Grände
Maria Lagerkvist Lehto
Tryggve Lundh
Ingela Lundahl, medlemssekreterare
Leif Magnusson

MEDLEMSKAP

Du blir medlem genom att sätta in årsavgiften 250 kr på Strindbergssällskapets postgirokonto 25 02 78-9. För ytterligare familjemedlem är avgiften 50 kr och för ungdomsmedlem (25 år och yngre) 150 kr. Årsavgift för institutioner: 400 kr inom Sverige, 500 kr utanför Sverige.

OBS! Medlemsavgiften gäller per kalenderår och betalas in i början av kalenderåret.

I medlemskapet ingår boken *Strindbergiana*, fri entré på Strindbergsmuseet och en mängd rabatter i Strindbergsmuseets butikssortiment samt vissa teateruppsättningar på Strindbergs Intima Teater (liksom emellanåt andra kulturevenemang och pjäser).

För aktuell information, se vår hemsida: www.auguststrindberg.se

För kontinuerlig information via e-post, mejla din e-postadress till: red@auguststrindberg.se och uppdatera adressen om du har bytt även till ingela@strindbergsmuseet.se
Strindbergssällskapets postadress: Drottninggatan 85, 111 60 Stockholm

OBS! *Nya Meddelanden* publiceras numera digitalt. Hör av dig till medlemssekreteraren om du inte har tillgång till internet! Har vi din mejladress?

God Jul och ett riktigt gott 2018 tillönskas sällskapets alla medlemmar!